

Notat til forsvarer

vedr.: Højesterets mundtlige behandling omkring løsladelsen den 25. jan 1983

Oversigt over hovedpunkterne:

- I. Østre Landsrets kendelse og fængslingsgrundlaget
- II. Sagens helt usædvanlige karakter
- III. Forsvarets og tiltaltes arbejdsforhold
- IV. Tiltaltes helt specielle behandling og indespærring
- V. Dommen og forswarets kommentar
- VI. Anken og tiltaltes vurderinger
- VII. Løsladelse
- VIII. Hovedpunkterne i tiltaltes situation og synspunkt

I. Østre Landsrets kendelse og fængslingsgrundlag:

Kendelsen finder at de afgørende årsager til en fortsat varetægt er:

- den afsagte dom og karakteren af grovheden
- at nogle af disse "grovheder" var begået under varetægtsfængslingen
- at domsfældte havde boet i udlandet og
- fortsat have væsentlige udenlandske økonomiske interesser

Kendelsen klar fastholder: AT DOMFÆLDTE BØR FORBLIVE VARETÆGTSFÆNGSLET UNDER ANKEN ELLER INDTIL STRAFFULDBYRDELSEN KAN IVÆRKSÆTTES. Da straffuldbyrdelsen ikke kan iværksættes før at Østre Landsret har færdigbehandlet sagen, vil det reelt indebære at tiltalte skal forblive indespærret.

§ 762 stk.1. nr.1.:

Alene det faktum at tiltalte har anket dommen, beviser klart og tydeligt, at tiltalte ikke har til hensigt at flygte fra landet eller en retsforfølgning, idet han såfremt han ikke havde anket, ville dels have weekendorlog umiddelbart, dels bliver prøveløsladt den 1. august d.å. efter en 50% afsoning.

Netop ved at anke, har tiltalte reelt været bekendt med, at han kunne forblivet indespærret indtil landsretten havde færdigbehandlet sagen og det kunne indebære en indespærring på yderligere 2 år.

§ 762 stk.2.:

Uagtet dommen, fastholder forsvarer og tiltalte, at der ikke foreligger nogen konkrete beviser på, at tiltalte er skyldig. Anklagemyndigheden har under de henvendte 100 retsmøder under selve retsbehandlingen i byretten, ikke fremkommet med nogen bevisbyrde og bevisbyrde.

Tiltalte har på intet tidspunkt, under den lange isolation haft nogen indflydelse på offentlighedens opfattelse af sagen, anklagemyndigheden ved bagmandspolitiet har fra første dag været suveræn i at skabe offentlighedens indtryk af sagen og det er i dette skabte billede, man skal se hensynet til retshåndhævelsen. Der har været skrevet mere end 3000 avisartikler, tv og blikker, og radio har været aktiv fra første dag, langt den overvejende del af denne medieomtale har været fyldt med ukorrektheder, falske beskyldninger og løgne. Derfor skal man være forsigtig når man taler om retshåndhævelsesbegrebet, specielt når det var anklagemyndigheden der selv startede sagen uden anmeldelser.

Endvidere har tiltalte allerede afsonet en dom på 6 års fængsel, vanæret, ydmyget og gennemgået en gruelig behandling, som gør at tiltalte har allerede Danmarksrekord m.h.t. varetægtsfængsling.

M.h.t. retshåndhævelsen skal man ikke glemme spørgsmålet om retssikkerhed, hvilken lov er det, som ikke giver mulighed for at behandle en tiltalt, som uskyldig, indtil højeste retsinstans har afsagt dom? Eller hvor den tiltalte afsoner en indespærring der langt overskrider den endelige dom?

Det drejer sig ikke om en sag, hvor der foreligger helt klare lovovertrædelser og hvor disse var anmeldt før tiltaltes anholdelse, alligevel er tiltalte den person der har været længst indespærret i Vestre fængsel, uden afbrydelse, dette er beskæmmende og i strid med retssikkerheden.

Se iøvrigt Korsø Jensens kæreskrift af den 28. december 1981

II. Sagens helt usædvanlige karakter:

- a) art
- b) start
- c) ændring af sigtelse
- d) manglende forudgående anmeldelser
- e) meget stor offentlig opmærksomhed
- f) ensidige orientering af medierne
- g) ubalance i ressourcer
- h) konkurserne
- i) Isolationen og varetagt
- j) restriktiv og usmidig behandling
- k) forskellige interessegrupper (skattevæsenet, nationalbanken)

Se iøvrigt den generelle indledning af proceduren (FR)

III. Forsvarets og tiltaltes arbejdsforhold:

Først efter 11 måneders indespærring fik tiltalte sporadisk mulighed for at gennemgå det beslaglagte materiale.

Først efter advokatrådets bistand og kære til Østre Landsret, fik tiltalte to beskikkede forsvarere.

Hvor anklagemyndigheden har brugt millionbeløb på rejser, har forsvaret end ikke fået tilladelse til én rejse til Schweiz. Revisionsrapporten koster reelt over 4 millioner kroner, hvor halvdelen er blevet belastet boet.

Se iøvrigt tiltaltes redegørelse (notat til forsvarere) dateret den 25. december 1982.

IV. Tiltaltes helt specielle behandling og indespærring:

- (1) Total isolation i over 300 dage
- (2) Psykisk og fysisk nedbrudt - 55 dages sultestrejke
- (3) Ingen besøg eller kontakt med familien
- (4) varetægtsfængslet i snart det fjerde år i en institution der er yderst restriktiv og repressiv i forhold til normal afsoning

- (5) Udsat for løgne og falske beskyldninger i medierne
- (6) Anholdt med en sigtelse, der ikke medførte tiltale
- (7) Ingen adgang til civilretslig forsvarer under konkursbehandlingen i Sø- og Handelsretten, endvidere holdt borte fra retsmøder og det beslaglagte materiale
- (8) Familien udsat for pression og chikane
- (9) Hustru i varetagt for 2 måneder, uden at der er rejst tiltale 3 år efter
- (10) Nægtet adgang til det beslaglagte materiale de første 11 måneder og senere kun sporadisk adgang
- (11) Total urimelige arbejdsforhold med forsvaret
- (12) Nægtet adgang til politirapporterne under selve retsbehandlingen
- (13) Nægtet afhøringen i retten af henved 90% af de kunder der indgår i selve dommen og anklageskriftet
- (14) Nægtet kontakt med speciel læge (Mogens Jacobsen)
- (15) Haft besøgs og brevkontrol i 3 år.
- (16) Korrespondance med menneskerettighedskommission har været genstand til anklagemyndighedens "censur".
- (17) Ingen kontakt med sine 3 sønner, hustru og moder i 3 år, under normale humane forhold (som alle andre) endog sin 40 års fødselsdag eller 20 års bryllupsdag har foregået i en celle på Vestre fængsel, alene.
- (18) Alene begrundet på anklagemyndigheden, udsat for en hel speciel behandling i Vestre fængsel.

V. Dommen og forswarets kommentar:

Til trods for at forswarets procedure tog hele 2 dage og hovedpunkterne fyldte henved 75 maskinskrivne A4 sider, inderholder selve dommen kun nogle liniers omtale af forswarets synspunkter og redegørelser i retten. Blot for at nævne nogle enkelte punkter:

- (1) Et stort antal kunder, har dels til politirapporterne og under afhøring i retten, bekræftet - at de ikke har følt sig bedraget eller har været under nogen vildfarelse - dommen omtaler ikke dette faktum
- (2) Den pågældende under forhold 7, har klart udtalt til retten, at han ikke har følt sig bedraget, endvidere modtaget et beløb der langt overgår det oprindelige, som tiltalte er dømt for.
- (3) Det omhandlede skyldnersvig under forhold 5, 6 og 8, skulle være begået og for et selskab der dels ejes af tiltalte, dels er solvens? På den ene side begrundes man en fortsat varetægtsfængsling med, at tiltalte har økonomiske interesser i udlandet, men samtidig er han dømt for skyldnersvig overfor disse "aktiver" der skulle være insolvente?
- (4) Dommen er fyldt med fejl, f.eks. på side 137 under forhold 6 omtales at: " en person Bent Winther har fået af tiltaltes hustru nogle dokumenter" - sandheden er at disse var stjålet af den pågældende, ved ulovlig indbrud i tiltaltes hjem.

- (5) Et responsum udarbejdet af to juridiske professorer, på anmodning af den svenske anklagemyndighed, efter en frifindelsesdom, har man ignoreret, trods dets vigtighed, både i dommen og under selve retsbehandlingen - det fremgår af dette responsum, at tiltalte ikke har foretaget sig noget ulovligt i forbindelse med handlen og opfyldt de betingelser der er indgået i de almindelige forretningsbetingelser
- (6) Forsvaret og tiltalte finder at dommen hverken har nogen seriøs juridisk begrundelse eller indhold - kun en afskrift af anklageskriftet.

Byretsdommer Claus Larsen, havde forinden denne domsafsigelse "gummi-stemplet" henved 40 varetægtsfængslinger og en mængde andre kendelser over den næsten 3 årige periode. Tiltalte og forsvaret har ved et utal af tilfælde klaget over byrettens behandlings af sagen og mængden af procesfejl bl.a.:

- (1) Den subjektive retsprotokollering
- (2) Anklagemyndighedens fraternisering med dommerne under retsbehandlingen af sagen
- (3) Anklagemyndighedens manglende evne og vilje, til at svare på skrivelser og anmodninger fra forsvaret og tiltalte
- (4) Nægtelserne af afhøringen i retten af henved 90% af de personer der direkte er omfattet af sagen og anklageskriftet
- (5) Anklagemyndighedens udlevering af oplysninger fra lukket retsmøde og anklageskriftet til pressen, trods påbud imod dette
- (6) Anklagemyndighedens metoder og taktik omkring det beslaglagte materiale og tiltaltes adgang til dette

Se iøvrigt listen over dispositionerne til procedure og selve dommen

VI. Anken og tiltaltes vurderinger:

Tiltaltes forhold til de sidste 3 års begivenheder er, at skaden er sket og et justitsmord er en uoprettelig kendsgerning - en frifindelse kan ikke ændre dette. Hovedpunkterne i tiltaltes vurdering om anke er:

De facto:

- uretfærdig indespærret og dømt
- han er uskyldig, dette er forsvarrets vurdering udfra et juridisk synspunkt
- han er blevet vanæret og ydmyget
- familien har gennemgået mange lidelser
- hans arbejde igennem 20 år og hans profession er ødelagt
- midstet en formue på et to-cifret millionbeløb
- gennemgået henved 1100 døgn's indespærring
- stemplet af offentligheden, som en stor-forbryder

Overvejelser omkring anken:

- en frifindelse vil ikke ændre på ovennævnte
- en fortsat indespærring i henved 2½ år
- yderligere 2 år retsbehandling med al den frustration dette indebærer for tiltalte
- en fortsat periode fyldt med lidelser for hans sønner og hustru
- det ringe håb for at retfærdighed vil ske fyldest
- det vil være naivt, at tro at myndighederne vil erstatte de tabte millionbeløb
- en frifindelse eller ændring af dommen vil ikke havde nogen reel betydning for tiltaltes fremtid i udlandet

Man bør derfor med rette spørge: hvorfor tiltalte ønsker at anken sagen, uagtet at han er uskyldig?

Hele tiltaltes familie og hans venner i udlandet, alle har anbefalet tiltalte, at accepterer det justitsmord og komme fri. M.a.o. strider anken i dette tilfælde mod de fleste menneskers sunde fornuft, selvom tiltalte er uskyldig.

Tiltalte anser selv, at det vigtigste moment i en løsladelse er, at hans urimelige arbejdsforhold kan ophøre, således at han under landsrets behandling kan bistå forsvaret til fulde med det omfattende arbejde. En fortsat indespærring vil afstedkomme, at tiltalte ikke kan arbejde med sin sag.

Endelig skal det påpeges, at tiltalte var bekendt med, forud for ankebeslutningen, at han kunne forvente at være sammen med sin familie i julen og nytår, for første gang for 3 år, endvidere at han ville umiddelbart få normal weekend-udgang - anken medførte at disse ting var udelukket.

VII. Løsladelse:

Alternativet til at løslade tiltalte fra sin lange indespærring er, at man berøver ham enhver mulighed for at forsvarer sig, endvidere at tiltalte vil reelt havde afsonet en dom, der lang overgår byrettens. I den forbindelse skal man ligeledes forvente, at en dom, der ikke resulterer i frifindelse ved landsretten, vil medføre at forsvaret vil bringe sagen for Højesteret.

Den Danmarksrekord, som tiltalte allerede har, m.h.t. varetægt vil endvidere blive forøget med henved 2 år plus. Det er yderst beskæmmende, at i en sag, som er instigeret af anklagemyndigheden, der råder over en mængde ressourcer og indflydelse som reelt gør dem suveræn, at tiltalte skal affinde sig med at være dømt på forhånd og indespærret uden nogen som helst mulighed for at forsvarer sig.

Forsvaret har ved anken, anmodet anklagemyndigheden, at fremkomme med bevisbyrden under landsrettens behandling, dette skete ikke i byretten.

Den indespærring som tiltalte har gennemlevet, har været yderst repressiv og restriktiv, Vestre fængsel er som et arresthus usammenlignelig med de forhold strafafsonere normalt befinder sig i, med liberale og humane forhold, reelt et tugthus i relation til en feriekoloni.

VIII. Hovedpunkterne i tiltaltes situation og synspunkt:

- (1) Varetægtsfængslet i snart fjerde år, Danmarksrekord siden Leonora Christine Ulfeldt i Blåtårn år 1663.
- (2) Ingen anmeldelser forud for anholdelsen
- (3) Deltaget allerede i henved 170 retsmøder, selve retsbehandlingen tog 100 retsdage
- (4) Samtlige redegørelser udarbejdet af tiltalte, umiddelbart efter anholdelsen, har været korrekte på hvert enkelt punkt.
- (5) Tiltalte og forsvaret, er reelt stadigvæk ikke bekendt med, hvad det er, som tiltalte har gjort der skulle være retsstridig.
- (6) Højesteret har ved kendelse i september 1982, løsladt en entreprenør fra Ålborg, der var idømt 4½ års fængsel. Den pågældende havde afsonet 35% af den afsagte dom, hvorimod tiltalte har afsonet 43% af den afsagte dom.
- (7) Den juridiske dommers uvildighed: Kallehauges udtalelser til Politiken den 12. september 1982.